

PRIRODOSLOVNI ODJEL

U razdoblju od 1996. do 1999. godine ukupan fond Prirodoslovnog odjela Muzeja Slavonije znatno je uvećan prikupljanjem građe na terenu, darovima i otkupima.

Terenskim istraživanjima sakupljeno je petnaestak fosilnih primjeraka, sarmatskih otisaka riba i biljaka na području Samoborskog gorja (Repišće, Okić). U okolini Osijeka (Sajmište, Čepinska cesta) prikupljeno je 40 biljaka, a na području parkova oko Valpovačkog i Našičkog dvorca, 45 primjeraka biljnog materijala.

Najveći dio građe dobiven je darovanjem pojedina i ustanova. Od pojedinačnih darova izdvajamo: dar mr.sc. Bože Prtoljana - fosilne rudiste gornje krede s područja Medvednice, Žumberačke gore i otoka Brača, 16 primjeraka, Herbare Mirjane Jakšić - dar Mirte Ivanković, 83 primjeraka i Željka Markovića - dar Javorke Omrčen, 89 primjeraka, 21 primjerak ugrožene, osjetljive i rijetke biljne vrste Republike Hrvatske - darovi prof. Željka Zahirovića i mr. Siniše Ozimeca, Zbirku danjih leptira Slavonije i Baranje i zaštićenih vrsta insekata, 306 primjeraka i Zbirku obada, 2223 primjerka - dar dr.sc. Stjepana Krčmara, Oološku zbirku, 383 primjerka i 13 ornitoloških dermoplastičnih preparata - dar dr.sc. Józsefa Mikuske. Zavod za biologiju Pedagoškog fakulteta (inicijativom dr.sc. Tomislava Bačića) darovao je 169 herbarskih primjeraka.

U skladu s financijskim mogućnostima otkupljeno je 5 fosilnih beskralješnjaka i fosilni češer s područja Banovog brda i 5 minerala s područja Rumunjske i Brazila (Sajam minerala u Siófoku).

U Prirodoslovnom odjelu građa je raspoređena unutar zbirki: Geološko - paleontološke, Mineraloško - petrografske, Botaničke i Zoološke zbirke. Zbirke su formirane prema vrsti građe i kompleksne su, stoga je unutar glavnih zbirki okupljeno nekoliko podzbirki koje predstavljaju jezgre budućih samostalnih zbirki.

Prirodoslovna građa je prema mogućnostima preventivno zaštićena. Zbirka fosilnih kralješnjaka je konzervirana i smještena u drvene ormare, a minera-

loško-petrografska građa, fosilni beskralješnjaci i fosilna flora u drvene ladice i nove kartonske kutije. Obavlja se redovita zaštita botaničkog materijala - pregled i izmjena dezinfekcijskih i dezinfekcijskih sredstava. Osušene su i isprešane biljke sabrane terenskim istraživanjima. U nove entomološke kutije prebačena je Zbirka danjih leptira. Obavlja se redovita izmjena dezinfekcijskih sredstava Entomološke i Ornitološke zbirke. Izvršena je preparacija insekata i zmije.

Odjel je nabavio opremu za istraživanje, dokumentiranje i depo: stereo zoom mikroskop, kompjutor s programom za evidenciju prirodoslovne građe, ladičar, metalne police, herbarske mape vrsta i rodova, herbarska terenska mapa, entomološki ormar s kutijama, entomološke igle, kartonske kutije.

Revizijom dijela muzejskog fundusa Prirodoslovnog odjela utvrđeno je da se građa upisuje u Knjigu ulaska od osnutka Odjela 1994. godine i da je uvedeno 4385 primjeraka. Od toga razdoblja terenskim istraživanjima prikupljeno je stotinu fosilnih i herbarskih primjeraka, 82 primjerka su otkupljena, a darovano je 4138 primjeraka. U Inventarnu knjigu Prirodoslovnog odjela uvedeno je 4002 primjeraka, od toga 781 je upisan u računalnu bazu podataka - PROMUS. Procjenjeno je da Odjel ima još oko 3500 neinventiranih primjeraka, što znači da je ukupan fond oko 8000 prirodoslovnih primjeraka.

Odjel i nadalje nastavlja uspješnu suradnju s Poljoprivrednim i Pedagoškim fakultetom u Osijeku, te Institutom za geološka istraživanja i Hrvatskim prirodoslovnim muzejom u Zagrebu.

U vodećem muzejskom projektu proslave 120-te obljetnice Muzeja, "Blago Muzeja Slavonije", Prirodoslovni odjel je sudjelovao uređenjem privremenog stalnog postava. Zbirke Odjela predstavljene su izborom 171 prirodoslovnog izložka. Izložba je popraćena katalogom i deplijanom.

U projektu Muzejskog dokumentacijskog centra, "Umjetnine Hrvatske na Internetu", koji je zamišljen kao vodič kroz muzeje, njihove zbirke, aktivnosti i najreprezentativniju građu, predstavljen je Muzej

Slavonije a unutar njega i zbirke Prirodoslovnog odjela (file:///CI/NETSCAPE/Muzej/6-prirodoslovni.html). U prospektu projekta predstavljena je Web stranica Zoološke zbirke Prirodoslovnog odjela Muzeja Slavonije.

Entomološka zbirka Odjela uvrštena je u Adresar institucija i europskih entomologa, a podaci o zbirci nalaze se na Web stranici Hrvatskog entomološkog društva (http://www.agr.hr/hed/hrv/ento/ento_hr.htm).

Publicirani radovi, izvještaji i izložbena djelatnost Odjela:

- Krčmar, S., Merdić, E., Vidović, S., 1996, Danji leptiri Baranje (*Lepidoptera, Rhopalocera*). Prilog poznavanju leptira Hrvatske, Poljoprivreda 2, 1-2, 33-40.
- Krčmar, S., Mikuska, J., Durbešić, P., Franjić, J., Vidović, S., 1997, Fauna obada (*Diptera:*

Tabanidae) okolice Osijeka, Osječki zbornik 22/23, 391-395.

- Vidović, S., 1997, Marinski školjkaši badenskog kata Krndije iz zbirke Prirodoslovnog odjela Muzeja Slavonije, Osječki zbornik 22/23, 395-409.
- Vidović, S., 1997, Prirodoslovni odjel Muzeja Slavonije u Osijeku, Glasnik slavonskih muzeja, glasilo muzeja Slavonije i Baranje 1, 24-25.
- Vidović, S., 1997, Prirodoslovni odjel. Blago Muzeja Slavonije, 25-49.
- Blago Muzeja Slavonije. Prirodoslovni odjel., 1998, Muzej Slavonije Osijek.

*Sanja Vidović, prof.
voditeljica Prirodoslovnog odjela*